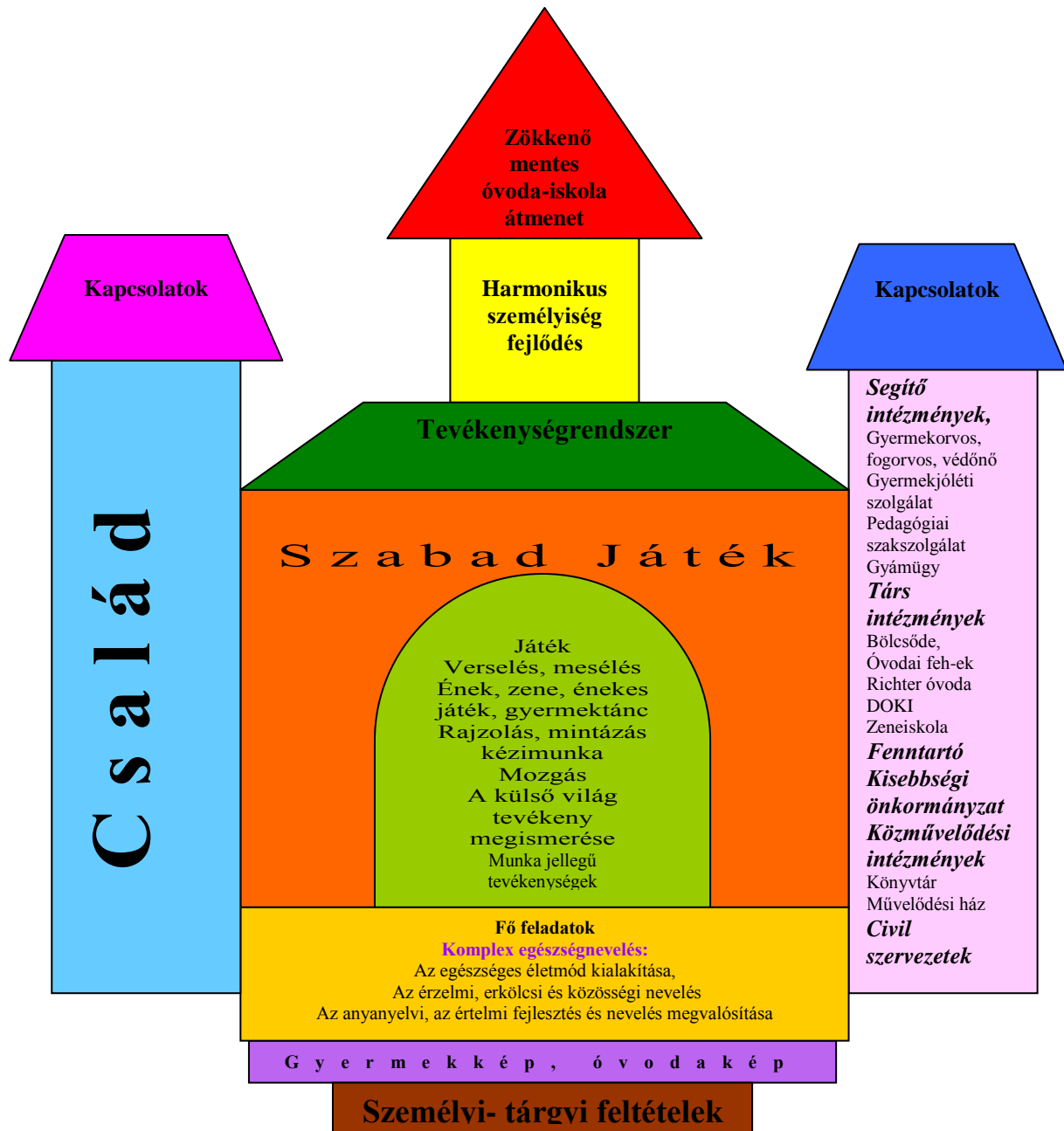

OVI VÁR PKP

A Dorog Városi Óvoda pedagógiai keretprogramja

A PKP nevelési rendszere

OVI VÁR

Tartalomjegyzék

BEVEZETŐ.....	1.old.
Adatok	2.old.
Személyi és tárgyi feltételek	2.old.
Törvényesség biztosítása	3.old.
A kompetencia alapú óvodai programcsomag adaptálása	4.old.
A nevelőmunka céljai, alapelvei, feladatai, profiljai	4.old.
A feladat ellátási helyenkénti helyi óvodai nevelési programokban jelenlévő egyedi arculat biztosításának kinyilvánítása	4.old.
Innovatív törekvések és az óvodapedagógusok módszertani szabadságának biztosítása	4.old.
A gyermek mindenek felett álló érdeke.....	4.old.
A család és az óvoda szerepe a 3-7 éves korú gyermek nevelésében.....	4.old.
I. AZ ÓVODAI NEVELÉS CÉLJA.....	5.old.
II. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP.....	5.old.
Gyermekkép.....	5.old.
<i>A gyermek, mint egyedi személyiség és szociális lény.....</i>	<i>5.old.</i>
<i>A gyermek fejlődésének meghatározói.....</i>	<i>5.old.</i>
<i>A 3-7 éves gyermek szükségletei.....</i>	<i>5.old.</i>
Óvodakép	5.old.
<i>Az óvoda, mint szakmailag önálló nevelési intézmény.....</i>	<i>6.old.</i>
<i>Az óvodai nevelőmunka alapvető funkciója.....</i>	<i>6.old.</i>
<i>Nevelési alapelveink.....</i>	<i>6.old.</i>
<i>Az alapelvek megvalósításának feladatai.....</i>	<i>6.old.</i>
<i>Az óvodapedagógus modell.....</i>	<i>7.old.</i>
<i>A nevelőmunkát segítő dajka.....</i>	<i>7.old.</i>
III. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI.....	8.old.
Általános feladatok.....	8.old.
<i>Az egészséges életmód kialakítása.....</i>	<i>8.old.</i>
<i>Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés.....</i>	<i>9.old.</i>
<i>Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.....</i>	<i>12.old.</i>
IV. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE.....	12.old.
Befogadás, beszoktatás.....	12.old.
Nyitva tartás	12.old.
Heti és napirend.....	13.old.
V. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI	13.old.
Közvetlen és közvetett partnerek.....	13.old.
A kapcsolattartás célja	13.old.
A kapcsolattartás elvei	13.old.
A kapcsolattartás feladatai.....	14.old.
A kapcsolattartás tartalma	14.old.
VI. A GYERMEK MEGISMERÉSE, FEJLŐDÉSÉNEK NYOMON KÖVETÉSE, DIFFERENCIÁLT, EGYÉNI KÉSZSÉG ÉS KÉPESSÉG FEJLESZTÉS, NEVELÉS.....	14.old.
A differenciált egyéni fejlesztés alapelvei	14.old.
A fejlesztés feladatai	14.old.
A fejlesztés területei.....	14.old.
A fejlesztés folyamata.....	14.old.

A gyermek fejlődésének folyamatos nyomon követése, rögzítése.....	14.old.
Fejlettségmérés.....	14.old.
VII. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI.....	15.old.
Tevékenységrendszer	15.old.
<i>Játék.....</i>	<i>15.old.</i>
<i>Verselés,mesélés.....</i>	<i>15.old.</i>
<i>Ének, zene, énekes játék, gyermektánc.....</i>	<i>15.old.</i>
<i>Rajzolás, mintázás, kézimunka.....</i>	<i>15.old.</i>
<i>Mozgás.....</i>	<i>15.old.</i>
<i>A külső világ tevékeny megismerése.....</i>	<i>15.old.</i>
<i>Munka jellegű tevékenységek.....</i>	<i>15.old.</i>
<i>Tanulás.....</i>	<i>15.old.</i>
Ünnepek, hagyományok.....	15.old.
<i>Az ünnepek, hagyományok szervezésének alapelvei.....</i>	<i>15.old.</i>
<i>Az ünnepek, hagyományok szervezésének feladatai.....</i>	<i>16.old.</i>
<i>Az óvodai intézmény egységben jelen lévő ünnepek, hagyományok.....</i>	<i>16.old.</i>
<i>Az óvodai intézményegység közös rendezvényei, programjai.....</i>	<i>16.old.</i>
<i>A feladat ellátási helyenkénti egyéb jeles napok, sajátos hagyományok.....</i>	<i>16.old.</i>
VIII. GYERMEKVÉDELEM	16.old.
<i>Az óvodai gyermekvédelmi munka célja.....</i>	<i>16.old.</i>
<i>A gyermekvédelmi munka feladatai.....</i>	<i>17.old.</i>
IX. ALAPFELADATON TÚLI SZOLGÁLTATÁSOK.....	18.old.
<i>Az alapfeladaton túli szolgáltatásokra vonatkozó alapelvek.....</i>	<i>18.old.</i>
<i>Az alapfeladaton túli szolgáltatások területei.....</i>	<i>18.old.</i>
<i>A feladat ellátási helyenkénti alapfeladaton túli szolgáltatások.....</i>	<i>18.old.</i>
X. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE.....	19.old.
<i>Iskolaérettség.....</i>	<i>19.old.</i>
XI. AZ ÓVODA SZAKMAI DOKUMENTUMAI.....	20.old.
Kötelező dokumentumok.....	20.old.
Nem kötelező dokumentumok.....	20.old.
MELLÉKLETEK	
Kapcsolattartási mátrix	1. sz. melléklet
Az óvodai felvétel rendje	2. sz. melléklet
Az iskolába lépés rendje	3. sz. melléklet
Zöld levelecske helyi óvodai nevelési program	4. sz. melléklet
Ép testben, ép lélek helyi óvodai nevelési program	5. sz. melléklet
Ép -kéz-láb helyi óvodai nevelési program	6. sz. melléklet

BEVEZETŐ

Dorog városában a 2010/11 tanévtől alapított **Dorogi Óvoda, Magyar - Angol Két tanítási Nyelvű Általános Iskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat (DOKI)** a külső tv. szabályozás következtében, 2013. január 1.-jével külön vált. A 2012. december 31-ig óvodai intézményegységet alkotó három óvodai feladatellátási hely, a fenntartó döntése értelmében, Dorog Városi Óvoda néven működik tovább, mint önkormányzati fenntartású intézmény, Dorog, Hősök tere 2.(Zrínyi óvoda) székhellyel.

A dorogi óvodák egységes óvodai nevelési keretprogram bevezetésének előzményei:

A DOKI óvodai intézményegységének (OVI) óvodai nevelési programját (ONP) 2010-ben, Szrnka Anna irányításával és szerkesztésében, az akkori **óvodavezetői team** állította össze (Schmeráné Eichardt Gizella, Szrnka Anna, Uitz Sándorné), Montay Beáta folyamat tanácsadó, Hernádi Krisztina kompetencia területi mentorokkal és a nevelőtestületekkel történt egyeztetések, valamint Lendvai Lászlóné óvodai szakértő továbbképzési programja alapján.

A program készítés folyamán egyszerre több feladatot kellett megoldani, több szempontot kellett figyelembe venni:

- Az addigi óvodánkénti külön helyi óvodai nevelési programok (HOP) helyett egy óvodai intézményegység közös programját kellett összeállítani, úgy hogy a jól működő helyi gyakorlatok is folytatódhassanak.
- Az OVI ONP –t meg kellett feleltetni az Óvodai nevelés országos alapprogramjának (AP), melyet 2009/10-ben módosítottak.
- Be kellett építeni, a **TÁMOP 3.1.4. -08/2-2008-0042 pályázati szerződésnek megfelelően**, a kompetencia alapú óvodai programcsomag adaptálását a bevezető csoportokban, és felmenő rendszerben történő részleges adaptálását.
- Az Alapító Okiratnak megfelelően a Sajátos nevelésű gyermekek óvodai nevelésének feladatait is beépítettük programba.

A célok, feladatok, nevelési- módszertani- nevelési elvek, fő tevékenységek, differenciált egyéni fejlesztés, gyermekvédelmi teendők, iskolaérettségi kritériumok meghatározása a fenti szempontok alapján történt. Meghatároztuk a *fő profilt, közös területeket*, de egyben a sajátos feladatellátási helyenkénti HOP -okban *érvényre juthatnak a helyi sajátosságok - profilok - is*. Ezt a koncepciót a helyi tárgyi feltételek, az emberi erőforrás jellemzői (további képzettségek), valamint a HOP -ok előző éveken, a szülők és a fenntartó által jónak minősített megvalósulása, az értékörzés és a hatékony erőforrás gazdálkodás indokolja. A HOP -ok az OVI ONP mellékletét alkotják, melyekben:

- a bevezető,
- a feladat - ellátási helyekre jellemző adatok, személyi és tárgyi feltételek,
- keret heti és napirend,
- a gyermek megismerése, fejlődésének folyamatos nyomon követése, rögzítése a helyben szokásos módon
- tevékenységrendszer részletes bemutatása (a tervszerű óvodai tanulási folyamat rendszere, tartalma, szervezeti formái, módszerek, feladatok),
- a kompetencia alapú óvodai programcsomag adaptálása a tanulási folyamatban, a fenntarthatósági terv,
- jó gyakorlatok és a saját fejlesztések beépítése,
- helyi jeles napok, hagyományok,
- helyi prevenciók vagy/és alapfeladaton túli szolgáltatások,
- a gyermeki fejlettség elvárt kimeneti jellemzői részletesen,
- a HOP megvalósításához szükséges alapvető szakirodalom,
- a HOP megvalósításához szükséges eszközök és felszerelések listája található.

A HOP -okat a feladatellátási helyenként megbízott óvodapedagógusok készítették el az OVI ONP alapján. Az OVI ONP mellékletében található továbbá az óvodába és az iskolába lépés rendje, a szakmai kapcsolatrendszer működésének komplex szabályozása.

Az elkészült óvodai nevelési programnak az OVI VÁR közös nevet adtuk.

OVI= Az óvodai intézményegység rövidítése, és az óvoda közkedvelt neve. A **VÁR** nem mozaik szó, szinonimáival utalunk az alábbiakra:

- szeretettel *várjuk* a gyermekeket az óvodába,

- a **vár**ban biztonságot nyújtunk számukra,
- a **vár**építés a gyerekek egyik kedvenc elfoglaltsága, ezzel utalunk a gyermek alapvető tevékenységére, a játékra,
- a különféle elemekből álló **várral** érzékeltetjük azt is, hogy *az intézmény több részből, feladatellátási helyből, áll,*
- a sok szín használata a *változatos tevékenységrendszerre* utal.
- formai szempontból érzékeltetjük az *egymásra épülő nevelési és kapcsolatrendszert.*

Ezen belül mindhárom feladatellátási helyen megmaradnak a HOP -ok nevei is, amelyek a helyi specialitásokra utalnak.

Az ONP – ban * jelölést helyeztünk el azoknál a pontoknál, ahol a HOP –okban további információ, szabályozás található.

A 2012/13-as nevelési évben a szervezeti átalakulás és az alapvető országos óvodai szakmai dokumentum – Az Óvodai nevelés országos alapprogramja - módosítása következtében két alkalommal kellett módosítani stratégiai dokumentumunkat:

1. A 2013. január 1.-jével hatályba lépő módosított óvodai Alapító Okirat, a Köznevelési törvény hatályát veszítő, a Nemzeti Köznevelési Törvény hatályba lépő paragrafusainak és az EMMI rendelet szabályozásának megfelelően el kellett végezni az OVI VÁR ONP és mellékleteinek korrekcióját. A keretprogram szerkezetét, tartalmi elemeit csak a külső törvényi változásoknak megfelelően volt szükséges módosítani.

2. 2013. szeptember **1-jével** érvénybe lép a 363/2012.(XII.17.) Korm. rendelet, az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról. Az óvodáknak a módosított alapprogram alapján felül kell vizsgálni és aktualizálni kell a helyi programjaikat, melynek a rendelet értelmében a jövőben nem *nevelési*, hanem *pedagógiai* program a neve. A vezetői team döntése értelmében, a Dorog Városi Óvodában, a továbbiakban is keretprogramként alkalmazzuk az OVI VÁR ONP-t, megfelelően az érvénybe lépő országos alapprogramnak, OVI VÁR Pedagógiai Keretprogram néven (OVI VÁR PKP). Megtartottuk a program formai-szerkezeti felépítését, tartalmi szempontból azonban elkészítettük a szükséges változtatásokat. Ezeket dőlt betűvel és aláhúzással emeltük ki.

A feladatellátási helyeken, az PKP alapján módosítottuk a helyi óvodai nevelési programokat (HOP) is, melyek változatlanul a keretprogram mellékleteit képezik.

Adatok

Az intézmény neve, címe:

Dorog Városi Óvoda
2510. Dorog, Hősök tere 2.

Székhely neve, címe

Zrínyi Ilona Napközi Otthonos Óvoda
2510 Dorog, Hősök tere 2.

Telephelyek neve, címe:

Hétszínvirág Napközi Otthonos Óvoda
2510 Dorog, Otthon tér 8.

Petőfi Sándor Napközi Otthonos Óvoda
2510 Dorog, Iskola út 2.

Óvodai férőhely összesen: 385

Csoportok száma összesen: 16

Az óvoda napi leghosszabb nyitvatartási ideje: 11 óra 30'

A nyitva tartás feladatellátási helyenként különböző, a szülői igények és a személyi ellátottság függvényében.

Szociokulturális környezet

Dorog város ipari település.

A gyermekeink többsége lakótelepen élő családokból kerül ki.

Magas a hátrányos helyzetű gyermekek száma (munkanélküliség, rohanó életmód, anyagi helyzet romlása stb.).

Természeti, társadalmi környezet

Dorog környéke bővelkedik természeti szépségekben. A közelben erdők, hegyek, tavak, parkok találhatóak (Palatinus- tó, Lóga- tó, patak, szőlőhegy ...stb.), a játszótér azonban kevés a városban és a meglévők állaga is hagy kivetnivalót maga után. Az épített környezet kultúrártékei (Bányász Múzeum, Mária barlang, Hősök tere, Petőfi tér, Otthon tér, Szt. Borbála emlékmű, Művelődési ház, zenepavilon...stb.) is helyszíniül szolgálhatnak élményszerző sétáinkhoz, kirándulásainkhoz. Megfigyelhetik a szelektív hulladékgyűjtést, a gyűjtőhelyeket is. Sajnos azonban több negatív példát is be tudunk mutatni a gyermekeknek a környezetvédelmi nevelés során (szemetes, megrongált játszótérek, kiborított szemétyűjtők, összefirkált falak –például a vasútállomás környéke...stb.)

Dorog Város Egyesített sportintézménye rendelkezik sportpályával, uszodával, sportcsarnokkal.

Személyi és tárgyi feltételek az óvodai intézményegységben*

Személyi feltételek *

Létszámok (fő)

Óvodapedagógus

Óvodapedagógusok engedélyezett létszáma jelenleg összesen: 34

Óvodapedagógus igény a csoportok száma, a jelenlegi heti nyitva tartás és a kötelező órák alapján: 35

Egy fő óvodapedagógus hiány a Zrínyi óvodában van.

A már több éve létszámhiánnyal küzdő óvodában **2013.szeptember 1-től 1 fő óvodapedagógus felvétele indokolt.**

Az óvodában nyitástól zárásig jelen van óvodapedagógus.

Az óvoda teljes nyitvatartási idejében, a gyermekekkel való foglalkozások mindegyikét óvodapedagógus irányítja.

2013. szeptember 1-től_a Nemzeti köznevelési törvény értelmében:

- **három csoportonként 1 fő pedagógiai asszisztenst kell alkalmazni. Ez a Dorog Városi Óvodában a jelenlegi engedélyezett csoportlétszámok alapján összesen: 5 fő**
- **1-500 gyermeklétszám között 0.5 fő óvodapszichológus felvételére van szükség.**

Dajka

Dajkák száma összesen: 16 fő

Minden óvodai csoportban 1 fő szakképzett dajka biztosított nevelőmunkát segítő alkalmazottként.

Óvodatitkár: 3 fő

Kisegítő személyzet

Dorog város Kincstári Szervezete alkalmazásában biztosított takarító és gondnok valamint az ELÁMEN Rt alkalmazásában konyhalány minden feladat ellátási helyen.

Alapképzettség

Minden óvodapedagógus szakképzett.

Minden dajka szakképzett.

*Óvodapedagógusok további képzettsége**

Tárgyi feltételek *

Épületek

Részben megfelelnek.

Helyiségek

Nem minden telephelyen biztosított minden szükséges helyiség. Több csoportszoba rendkívül kicsi alapterületű.

Berendezés

Alapberendezés biztosított.

Eszközellátottság

Nevelési program megvalósításához szükséges alapfelszerelés rendelkezésre áll.

Udvar

Többnyire megfelelnek az MSZN 117 szabványnak.

Elsősorban a szabványnak megfelelő esési felület és az árnyékolás hiányos.

Összességében megállapítható, hogy évek óta kizárólag a legsürgetőbb egészség és balesetvédelemhez kapcsolódó karbantartási teendők elvégzése történt meg. Feltétlenül szükséges az óvodák legfontosabb felújítási teendőinek felmérése és ütemezése.

Törvényesség biztosítása

A ONP elkészítésének törvényi háttérét tartalmazó:

Alapvető külső szabályozók

ENSZ által elfogadott egyezmény a gyermekek jogairól
1993. évi LXXIX. Többször módosított Ktv. hatályos paragrafusai
137/1996 (VIII. 28)

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. Tv. hatályos paragrafusai.

A nemzeti köznevelésről szóló Tv végrehajtásáról szóló 229/2012.(VIII.28.) Korm.rend.

A nevelési –oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet
363/2012.(XII.17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról

A Fogyatékos gyermekek óvodai nevelésnek irányelve

SNI gyermekek óvodai nevelésének irányelve 2/2005.(III.1.) OM rendelet

1997. évi XXXI. Tv a Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

1/1998.(VII. 24.) OM rendelet az intézményekben kötelező eszközök és felszerelések jegyzéke

Dorog város önkormányzatának döntése az intézményszerkezet átalakításról, Alapító okirat

A kompetencia alapú óvodai programcsomag adaptálása

A Dorog Városi Óvodában a kompetencia alapú óvodai programcsomagot felmenő rendszerben részlegesen adaptáljuk tovább a továbbiakban is, a TÁMOP -3.1.4 -08/2-2008-0042 pályázati szerződés alapján, a 2010/11 – es tanévtől, az 5 éves fenntartási kötelezettségünknek megfelelően.

BEVEZETŐ

Az Dorog Városi Óvodában történő óvodai nevelőmunka céljainak, alapelveinek, feladatainak, profiljának meghatározása

Az óvodai nevelés alapja a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatása, a gyermeki jogok és alapvető szabadságjogok tiszteletben tartása, és az egyenlő hozzáférés biztosítása minden óvodás korú gyermek számára.

Az óvodai nevelőmunka céljait, alapelveit, feladatait ezzel összhangban fogalmaztuk meg.

Minden **feladatellátási** helyen hangsúlyos volt a nevelőmunkában az **egészségnevelés**, ezért az óvodai intézményegységben **profilként** határoztuk meg ezt a területet 2010-ben, így a 2013-ban érvénybe lépő ONOAP e területre vonatkozó módosításaival már az akkori keretprogramunk szabályozása is harmonizál.

A feladatellátási helyenkénti helyi óvodai nevelési programokban jelen lévő, egyedi arculat biztosításának kinyilvánítása

Az OVI egészségnevelő profilja a HOP -okban különböző hangsúlyokkal jelenik meg konkrétan:

- a Hétszínvirág óvodában „*Zöld levelecske*” címmel saját HOP alapján, környezeti nevelési hangsúllyal - **4. sz. melléklet**
- a Petőfi óvodában a Komplex Prevenációs Óvodai Nevelési Programot adaptáljuk, „*Ép testben, ép lélek*” címmel, ének - zenei hangsúllyal - **5. sz. melléklet**
- a Zrínyi óvodában „*Ép -kéz-láb*” címmel saját HOP alapján mozgásharmónia fejlesztés hangsúllyal. **6. sz. melléklet**

Innovatív törekvések és az óvodapedagógusok módszertani szabadságának biztosítása

Az PKP –ban és a HOP -okban továbbra is figyelembe kell venni, az óvodákban TÁMOP 3. 1. 4. pályázati támogatással bevezetett kompetencia alapú óvodai programcsomag alkalmazásának vállalásait, mely szerint a programcsomagot részlegesen adaptáljuk 5 évig. A programcsomag bevezetésének legfontosabb hozadéka, hogy a projektervezés, a játékos tanulási tevékenységek komplexitása a nevelési programok szerves része.

Az AP alapján az PKP -ban biztosítjuk a pedagógusok nézeteinek, értékkrendjének és széleskörű módszertani szabadságának érvényesülését, az OVI VÁR PKP és a telephelyek óvodapedagógusai által alkalmazott HOP -ok keretei között.

A gyermek, mint fejlődő személyiség

A gyermeket szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg.

A család és az óvoda szerepe a 3-7 éves korú gyermek nevelésében

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, az óvoda ebben kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet tölt be.

A gyermeki személyiség teljes kibontakoztatása

Az emberi és gyermeki jogok tiszteletben tartásához alapvető, hogy ezek az óvodai dolgozók és a szülők körében is ismertek legyenek. Gondoskodunk arról, hogy minden érintettel megismertessük őket.

Minden gyermeket egyenlő eséllyel kell részesítenünk színvonalas ellátásban: biztosítjuk, hogy a hátrányos helyzetű, veszélyeztetett, sajátos nevelési igényű gyermek részt vehessen minden óvodai tevékenységben.

A gyermek védelme, harmonikus fejlődésének biztosítása

A gyermek harmonikus fejlődésének segítségét a szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosításával, körültekintő, egymásra épülő szabályozással alapozzuk meg. A fő feladataink komplex megvalósításán, a gyermeki szükségletek kielégítésén, képességeinek, kompetenciáinak, attitűdjeinek, egyéni differenciált készség és képességfejlesztés megvalósításával biztosítjuk.

I. AZ ÓVODAI NEVELÉS CÉLJA

Az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődésének segítése, a gyermeki személyiség kibontakoztatása, a hátrányok csökkentése, az életkori és egyéni sajátosságok, és az eltérő fejlődési ütem és a sajátos nevelési igény figyelembevételével – ide értve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is– melyet az egészségnevelés komplex megvalósításán keresztül, sajátos helyi HOP-ok alapján segítünk feladat ellátási helyenként.

A testi- lelki egészség a nevelés, fejlesztés, harmonikus fejlődés alapja.

II. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP

Gyermekkép

Az óvodapedagógiai munka során a gyermeki személyiségből indulunk ki.

A gyermek, mint egyedí személyiség és szociális lény

A gyermeki személyiség mással nem helyettesíthető szellemi, erkölcsi és biológiai lény egyszerre. Ezért az óvodában egyaránt fontos az én tudat erősítése, a gyermek által igényelt differenciált bánásmód, egyben a társas szükségletek, igények kielégítése a korosztályával közösen átélt élményszerű tevékenységek során. Mindezt oly módon kell megoldani, hogy az alapvető közösségi normákkal, értékekkel is megismerkedjenek.

A gyermek fejlődésének meghatározói

A gyermek fejlődését genetikai adottságai, a fejlődés törvényszerűségei, a spontán és tervszerű környezeti hatások egyszerre határozzák meg.

Ezért nagyon fontosnak tartjuk a megfelelő személyi és tárgyi környezet biztosítását, így különösen:

- Az óvodapedagógusok alapos szakmai felkészültséget, alkalmasságát, amelynek egyik lényeges eleme a korosztály és az egyes gyermek alapos ismerete.
- Biztonságos, higiénikus, barátságos, esztétikus, szakszerű óvodai miliőt.

A 3-7 éves gyermek szükségletei

A fejlődő gyermeknek egyénenként és életkoronként, életkori szakaszonként változó szükségletei vannak, ennek kielégítése érdekében:

- Gyermekközpontú, elfogadó, befogadó, szeretetteljes, egyéni szükségletekből kiinduló óvodai légkört alakítunk ki.

Óvodakép

Az óvoda, mint szakmailag önálló nevelési intézmény

1. A Dorog Városi Óvodában, a sajátos HOP -ok alapján jelen van a sokszínűség is. A HOP -okban egyszerre biztosított az eddigi bevált, jól működő (partneri igényfelmérések eredményei) feladatellátási helyenkénti sajátos arculat megőrzése és az innovatív törekvések megjelenése. A helyi sajátosságok elsősorban a tevékenységrendszerben - ezen belül a játékos tanulás, a hagyományok, jeles napok körében - a szakmai tervezésben, a gyermekek fejlődésének dokumentálásában, szolgáltatásokban jelennek meg.
2. Családi nevelés kiegészítőjeként segítjük a gyermekek nevelését 3- éves korától iskolába lépésig.
3. Feladatellátási helyenként az adottságok függvényében biztosítjuk az óvodáskorú gyermekek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit.
4. A tevékenységrendszerrel és a tárgyi környezettel lehetővé tesszük a környezettudatos magatartás megalapozását, melyet az egészséges életmód szokásrendszerének kialakítása és a külső világ tevékeny megismerésének irányítása során tudunk segíteni leghatékonyabban.
5. Igény, szükség esetén a migráns gyermekek óvodai nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, átörökítését, nyelvi nevelését, társadalmi integrálását.
6. Igény esetén biztosítjuk az SNI gyermekek szakszerű óvodai nevelését.

Az óvodai nevelőmunka alapvető funkciója

Óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkció:

- gondoskodunk a ránk bízott gyermek biztonságáról,
- a társas közegről,
- nevelésükről, fejlesztésükről.

Közvetetten segítjük az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését.

Nevelési alapelveink

1. A gyermekeket elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi.
2. Maradéktalanul biztosítani kell a gyermekek mindenek felett álló érdekeit, az ENSZ által deklarált jogait, valamint teljesíteniünk kell a Gyermekvédelmi és az Oktatási törvény által számunkra meghatározott feladatokat, mely szerint az óvoda elsődleges prevenciót lát el.
3. Nevelőmunkánkban a gyermekek személyiségfejlődését az egyéni készségek és képességek, kompetenciák kibontakoztatásán keresztül segítjük.
4. Kiegészítjük a családi nevelést, és óvodapedagógiai módszerekkel megvalósítjuk azt, amit a család jellegéből adódóan nem tud teljes mértékben (pl. szocializáció).
5. Óvodapedagógiai munkánkban törekszünk a szereteten, elfogadason alapuló nevelői magatartásra, a toleranciára és a meleg-megengedő, de következetes bánásmódra.
6. Az **egészség**, mint érték közvetítése az óvoda teljes működését, nevelőmunkáját meghatározza.
7. Az eredményes nevelőmunka érdekében nagy jelentőséggel bír az óvodás gyermek érdekeinek, igényeinek megismertetése a partnereinkkel.
8. Szem előtt tartjuk, hogy a mással nem helyettesítő játék az óvodás gyermek alapvető tevékenysége, ezért az óvodai életet úgy tervezzük és szervezzük, hogy az ne sértse a gyermekek szabad játékát és a játékidőt, mely az óvodások napjának nagy részét kiteszi.
9. Nevelési módszereink, intézkedéseink megválasztásánál alapvető:
 - a gyermekek fejlődési jellemzőinek,
 - az eltérő fejlődési ütem, egyéni adottságok,
 - a gyermeki kíváncsiság, cselekvési és mozgásvágy, önállósági törekvés,
 - a családi háttér, a családi nevelés jellemzőinek figyelembe vétele.
10. Egyaránt biztosítjuk a tehetség jeleinek felismerését, fejlesztését és a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek differenciált fejlesztését, valamint a sajátos nevelési igényből eredő hátrányok csökkentését.
11. Az egyénre szabott *pozitív értékelésre, példaadásra építünk*, amivel megerősítjük a helyes magatartásformákat.

12. Az alapvető erkölcsi, akaratí tulajdonságok, valamint a közösségi lényhez illő viselkedési formák megalapozásának feladatait a nevelőmunkában folyamatosan érvényre juttatjuk.

Az alapelvek megvalósításának feladatai

Az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodunk a

1. Az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről
2. Testi, lelki és értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakítása érdekében a sokszínű, életkornak és fejlettségnek megfelelő tevékenységről:
 - Így elsősorban a mással nem helyettesítő játékról,
 - Életkorhoz és egyéni képességekhez igazodó műveltségterületek közvetítéséről
 - Az óvoda gyermek egészséges fejlődéséhez szükséges személyi és tárgyi környezetről.

Az óvodapedagógus modell

- Szakirányú, főiskolai szintű óvodapedagógus végzettséggel rendelkezik (Kivételt képeznek, a már rendszerben lévő, jogszabály alapján mentességet élvező óvodapedagógusok)
- Alapos az óvodapedagógiai felkészültsége.
- Jól ismeri a korosztály fejlődési jellemzőit, alapvető szükségleteit.
- Következetesen gondoskodik a gyermekek testi-lelki épségének megóvásáról, biztonságáról.
- Rendelkezik a gyermekek iránt megnyilvánuló elfogadó, empatikus, odafigyelő magatartással.
- Törekszik a gyermekek alapos egyéni megismerésére, az egyéni, differenciált bánásmód alkalmazására.
- A gyermekek fejlődését szolgáló módszereket, értékeket, normákat közvetít a szülők, kollégák felé.
- Igénye van az önképzésre, rendszeresen részt vesz belső és külső továbbképzéseken.
- A szülővel való kapcsolattartásban kezdeményező, segítő, türelmes, kultúrált, inkluzív szemlélettel a családhoz igazított eljárásokat alkalmaz.
- Az óvoda minden alkalmazottjával, különösen közvetlen kollégáival jó együttműködésre törekszik, segítőkész.
- A dajka munkáját irányítja, koordinálja.
- Mindent megtesz annak érdekében, hogy a csoportban együtt dolgozó felnőttek barátságos, nyugodt kapcsolattartásukkal biztonságérzetet, kiegyensúlyozottságot és bizalmat keltsenek a gyermekekben és a szülőkben.
- Szeret csapatban dolgozni: állandó vagy alkalomszerű helyi vagy óvodaközi munkacsoportokban, teamekben szerepet vállal.
- Aktívan részt vesz a folyamatos intézményi innovációban.
- Munkavégzésében önálló, megbízható.
- A kötelező órákon túli tervező, szervezőmunkában igényes, szorgalmas, segítőképz, kreatív.
- Az adminisztrációs, számítástechnikai feladatok végzésében igényes, pontos, precíz.
- Tevékenyen részt vesz az esztétikus, barátságos óvodai környezet alakításában: gyermeki tevékenységekhez, dekorációhoz, rendezvényekhez eszközöket készít, szépíti a csoportot, öltözöt, folyosót, tornaszobát, udvart.
- Szükség szerint támogatja, segíti a különböző feladat ellátási helyeket.
- A közös DVÓ szintű események, programok, rendezvények során aktív, érdeklődő, segítőképz, együttműködő.
- Etikusan, kultúráltn viselkedik az óvodán kívül is.

A nevelőmunkát segítő dajka

- Dajka szakképzettséggel rendelkezik.
- Ismeri a nevelési programot.
- Az óvónő irányításával végzi dajkai feladatait.
- Rendelkezik a gyermekek iránt megnyilvánuló elfogadó, empatikus, türelmes, odafigyelő magatartással.
- Folyamatosan gondoskodik a gyermekek komfort érzetének biztosításáról.
- A rábízott higiéniai feladatokat pedánsan ellátja.
- Dajka társaival összehangolja munkáját, együttműködik velük.

- Mindent megtesz az óvónókkal való zökkenőmentes, eredményes együttműködés érdekében.
- Munkavégzésében önálló, pontos, precíz, szorgalmas.
- A folyamatos étkeztetés, pihenés és gondozási feladatok végzésében az EPKP , HOP és az óvónó irányítása alapján önállóan végzi feladatait.
- Betartja a titoktartási kötelezettséget.
- Kultúraltan, segítőkészen viselkedik a kollégákkal, szülőkkel egyaránt.

III. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI*

Általános feladatok

Az egészséges életmód kialakítása

Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés

Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az óvodai intézményegység minden óvodájában kiemelt terület az **EGÉSZSÉGNEVELÉS**. Az általános feladatok megvalósítását **KOMPLEX egészségnevelő tevékenységként (EGÉSZ -ség)** értelmezzük, az óvodai nevelőmunka egészében érvényesítünk, a feltételek biztosításától a szokásrendszer kialakításáig, mely az óvodai élet minden mozzanatában jelen van. Ez a hármas feladatkör adja a nevelőmunka alapvető kereteit.

Az egészséges életmód kialakítása

Az élet és az egészség, mint alapvető érték az OVI VÁR PKP –ban:

Az egészség fogalom értelmezése: nem betegség nélküli állapot, hanem testi-lelki- szociális jólét.

Feladatok	Megvalósítás
Feltételek biztosítása	
<i>Biztonság</i>	A védelmi szabályzatokban foglaltak szigorú betartása.
	A munkavédelmi szemléken tapasztalt hiányosságok megszüntetése
	A baleset és egészségvédelmi munkaköri leírásban foglaltak szigorú betartása. Az udvaron az évente (az éves munkatervben) felülvizsgált és elkészített szabályozás, területbeosztás szerint felügyelünk a gyermekekre. A csoportokhoz elkészítjük a balesetvédelmi oktatás anyagát, melyet a naplóba rögzítünk. A gyermekek életkorához igazított módszerekkel meg kell tartani az „oktatást”: (Tartalma- Helyiségek, tevékenységek viselkedési szabályai, évszakonkénti biztonságos szabadtéri viselkedés és közlekedés szabályai)
	Kirándulásokra 8 Főgyermek /1 felnőtt, Sétáknál 10Fő/ 1 felnőtt, Udvari tartózkodásnál 10fő/ 1 felnőttet biztosítunk.
	A gyermekek biztonságát és nyugalmaát messzemenően figyelembe vevő Házirend készítése és betartása, betartatása
	Biztonságos udvari mobil játékok, a stabil játékok szabványának megfelelő elhelyezése és megfelelő esési felület biztosítása
	Balesetveszélyes eszközök (pl. kézimunka, barkácsolás eszközei közül a vágó és szűrő eszközöket) a gyermekek elől elzárt helyen tároljuk, ezekkel kizárólag felnőtt felügyelete mellett tevékenykedhetnek
	A fektető ágyak stabil állapotát rendszeresen ellenőrizzük. Az ágyak elhelyezésekor ügyelni kell arra, hogy az ágyak között biztonságosan lehessen közlekedni.
<i>Higiéncia</i>	
Egészséges környezet	
	Az épület helyiségeinek, nyílászáróinak és az udvar rendben, tisztán tartása.

	Különös tekintettel a napi portalanításra.
	A berendezés, felszerelés napi portalanítása, rendszeres fertőtlenítése. A textíliák rendszeres mosása, fertőtlenítő vasalása.
	Esztétikailag is rendezett környezet.
	A dísznövények és az udvari növények rendszeres gondozása.
Fertőző betegségek megelőzése	Rendszeres (napi többszöri) szellőztetés. Napi alapos levegőcseré (huzat) a helyiségekben, abban az időszakban, amikor a gyermekek nem tartózkodnak a helyiségben, így különösen pihenés előtt. Eszközök, berendezési tárgyak, burkolatok, ajtók rendszeres, de legalább kétheti fertőtlenítése (fertőző betegségek időszakában gyakrabban). A gyermekek egyéni higiénés felszerelésének elkülönített tárolása a mosdókagylók fölötti polcokon, napi tisztítása (jellel ellátott fogpohár, fogkefe).
A személyi higiéné végzésének feltételei (Öltözködés, testápolás feltételei)	Kis méretű mosdók és WC kagylók biztosítása a mosdóhelyiségekben. Folyékony szappan és papír kéztörölő biztosítása. Lehetőség a saját felszerelés elkülönített elhelyezésére (pl. jellel ellátott szekrény, polc, fogas, ruhazsák, tornazsák). Rendszeres kézmosás, mosakodás lehetősége a napirendben. Rendszeres, napi fogmosás lehetősége. A nyári időszakban, az udvari tevékenységek befejezésekor zuhanyozás vagy mosakodás lehetősége. Az udvarra menetelnél különösen figyelünk a folyamatosságra az öltözködés folyamán a bemelegedés, izzadás elkerülése miatt, akik már elkészültek, egy-két kisebb csoport már kimehet kísérettel.
A pihenés feltételei	Törekszünk az egészséges fekvőfelületet biztosító, gyermekek méretéhez igazodó, kényelmes ágyak biztosítására. A gyermekek saját pizsamába öltöznek át, saját ágynemű használat. Csendes, meghitt körülmények biztosítása (pl. mese, ének, halk zene, gyertyafény, igény esetén simogatás... stb.) Nyugodt feltételek (felnőttek csendes beszéde vagy tevékenysége- folyamatos felkeléskor is), korcsoportnak és egyéni szükségleteknek egyaránt megfelelő pihenő idő. Folyamatos felkelés, csendes tevékenység felkínálása, a nem alvóknak.
A kultúrált étkezés, egészséges étkezési szokások feltételei	Az étkeztetést ellátó konyha felé rendszeresen jelezzük észrevételeinket. A rászoruló gyermekek számára szülői kérésre igényeljük a konyhától a külön étkeztetést (pl. allergiák). Megfelelő, kényelmes hely, elegendő idő biztosítása a nyugodt étkezésre. Esztétikus, terített asztalnál étkeznek a gyermekek. A kisebbeknek a darabos ételeket (pl. hús szelet) apró darabokra kell vágni Egész nap lehetőséget kell biztosítani a folyadék kiegészítésre (a víz, limonádé , vagy mézes, citromos tea , frissen préselt gyümölcslé vízzel hígítva) a gyermekek által látható helyen kell tartani, többször kínálni kell őket, száraz meleg és mozgásos tevékenységek esetén különösen. A tavaszi, nyári, kora őszi (melegebb, szárazabb) időszakban az udvaron tartózkodás idejére folyamatosan biztosítani kell a folyadékot. A szülőktől kizárólag zöldséget, gyümölcsöt, gyümölcslevet fogadunk el. Amennyiben lehetőség van rá, szervezünk vitaminnapokat, amikor zöldséget és gyümölcsöt fogyasztanak a gyerekek (Kis kerti betakarításokkor, szüretkor, szülői felajánlás, vagy alapítványi támogatás útján) Változatos formában: egészben, gyümölcstálon esztétikusan szeletelve, elhelyezve kínáljuk. Gyümölcsök és zöldségfélék fogyasztása az alapos, folyóvízben történt lemosás után történhet, melyben a gyermekek is részt vesznek.
Mentálhigiéné feltételei	A túl stimuláció kerülése -a csoportszobák színösszeállításában is a megnyugtató hatású pasztellszínek (lila, krém, zöld,) használata (pl. a textíliák, falak színe). Élénk színeket dekorációkban használunk. Barátságos, esztétikus tárgyi környezet biztosítása (dekorációk). A zsúfoltság kiküszöbölése a szervezéssel, a rugalmas, folyamatos napirendben. Példamutató, nyugodt, derűs, biztonságérzetet keltő nevelői jelenlét.

Szociálhigiéné feltételei	Élmény teli, derűs, kedvező közösségi légkör megteremtése, a felnőttek egymás közti viszonyában és a felnőtt gyermek kapcsolatokban is. Példamutató, nyugodt, derűs, biztonságérzetet keltő nevelői jelenlét.
Egyéb egészségügyi feltételek	A kinti fényviszonyoknak megfelelően használjuk a világítást. A gyermekek tevékenységközpontjait úgy alakítjuk ki, hogy a mesterséges világítás megfelelő legyen a jó látási viszonyokhoz, különösen pl. az ábrázoló, kézimunka jellegű tevékenységekhez, mesekönyv nézegetéshez.
Gyermekek gondozása	
	Étkezés, öltözködés, tisztálkodás, pihenés segítése a gyermekek egyéni szükségletei szerint. (Igény esetén tevéleges segítség, majd az önállósodás függvényében fokozatos áttérés a magyarázatra). A gyermek önkiszolgálásban, öltözködésben, személyi higiénés teendők ellátásában, kultúrált étkezésben önállóvá válását segítjük.
A gyermek egészségének védelme, edzése	
	A mindennapi levegőzések, szabadtéri tevékenységek, séták, kirándulások, lehetőségén keresztül. Csak szélsőséges időjárás esetén nem levegőztetjük a gyermekeket (Eső, vihar, nagy szél, szélsőséges hideg vagy meleg). Megoldjuk az egészségvédelem szempontjából fontos, tevékenységnek és levegő hőmérsékletnek megfelelő öltözködést, melyhez szükség van a gyermekek réteges öltöztetéséhez, ezért ezt propagáljuk a szülők körében is.
Testi szükségletek, mozgásigény kielégítése	
	A napi és heti rendszerben lehetőség megteremtése a testi szükségletek – kielégítésére - esetenként nyugodt, intim - kielégítésére és sok szabad mozgáslehetőségre, <u>elsősorban a szabad levegőn.</u>
A harmonikus, összerendezett mozgásfejlődés segítése	
	Gyermeki tevékenységek során változatos benti és szabadtéri mozgáslehetőségek során, tervezett, irányított formában (pl.: szervezett testnevelés, mindennapos testnevelés... stb.) Nagymozgások, egyensúlyérzék, mozgáskoordináció, finommozgások Testséma, testfogalom Dominancia
A gyermekek testi képességeinek fejlesztése	
	Erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség fejlődésének segítése a mindennapi szabad és tervszerű, szervezett mozgástevékenységek, séták, kirándulások során.
<u>Környezettudatos magatartás megalapozása</u>	
<u>Környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása</u>	A gyermekek számára először személyes tárgyai, holmija (ruházat, tisztasági felszerelés, játék) vonatkozásában, az általa használt eszközök kezelésében (játékeszközök), a közvetlen környezetében (csoportszoba, öltöző) végül a társadalmi, természeti és tárgyi értékek, szépségek megbecsülésére irányítjuk figyelmüket.
Prevenció, korrekció	
	A gyermekek testi-lelki állapotában, viselkedésében bekövetkező negatív és pozitív változások észlelése, befolyásolása (Pl. beszéd, mozgás, észlelés és viselkedés átlagtól és az életkori fejlődési jellemzőktől való eltérés, betegségekre utaló tünetek) észlelése, intézkedés: jelzés a

	szülő, kompetens szakemberek felé, együttműködés. A személyi és tárgyi feltételek függvényében óvodánként változó prevenciók, korrekciós feladatokat is ellátunk (pl. mezítlábas, zartásjavító torna).
Egészségügyi gondozás	
	Az óvoda orvosa és védőnője által meghatározott formában történik.

Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés

Feladatok	Megvalósítás
Érzelmi kiegyensúlyozottság biztosítása	
<i>A beszoktatási folyamat segítése</i>	Folyamatos, anyás (szülős) beszoktatás, befogadás. A gyermekhez igazított időtartam, módszer.
<i>Érzelmi biztonság, derűs, kiegyensúlyozott óvodai és csoport légkör kialakítása, felnőttek példa adása</i>	<u>Az óvoda alkalmazottainak egymás közti kapcsolatát, kommunikációját, az alkalmazott- gyermek és a gyermekek egymás közti kapcsolatát a pozitív attitűd kell, hogy jellemezze. Bizalom teli, biztonságérzetet keltő óvodai légkör kialakítására törekszünk.</u>
<i>Életkori sajátosságoknak megfelelő, közös élményekre épülő mozgás és játék központú, tevékenységrendszer biztosítása</i>	A fő tevékenységeken belül sokszínűség, változatosság biztosítása. Játék Külső világ tevékeny megismerése Mesélés, verselés Ének, zene, énekes játék, <u>gyermektánc</u> Rajzolás, mintázás, kézimunka Mozgás Tanulás Munka jellegű tevékenységek
<i>Életkori sajátosságoknak megfelelő nevelési, fejlesztési módszerek alkalmazása</i>	Érthető beszéd, magyarázat. A cselekvő, képszerű gondolkodáshoz igazodó cselekedtető, tevékenykedtető megismerési folyamat lehetőségének megteremtése. Az irányított tevékenységek játékos vezetése. Önkifejezés, kreativitás lehetősége. Egyénre szabott reális, ösztönző értékelés, pozitív példaadás.
<i>Egyéni szükségleteknek, fejlődési ütemnek megfelelő nevelés</i>	Egyéni fejlődési jellemzőkhöz, szükségletekhez igazodó nevelési, fejlesztési módszerek választása.
<u>Az erkölcsi és a közösségi nevelés segítése</u>	
<i>A közösségi együttlét során az erkölcsi, akarati tulajdonságok kialakulásának segítése, közösségi szokás és normarendszer megalapozása</i>	<u>Annak elfogadásának kialakítása, hogy az emberek különböznek egymástól.</u> Együttérzés, segítőkészség, figyelmesség megalapozása. Önállóság, önfegyelem – önuralom, kivárás, kitartás, feladat és szabálytudat kialakulásának segítése. Együttműködés, kooperáció (egyéniességnek megfelelő helyen és szerepben-irányító, alkalmazkodó...stb.), kultúrált viselkedés (udvariassági kifejezések, és viselkedési formák, elfogadás, tolerancia, türelem...stb.) alakítása. <u>A nagycsoportosok körében a napszaknak való köszönés megismertetése, alkalmazása.</u>
<i>Szűkebb, tágabb környezet megismertetése</i>	Az óvodások számára elsősorban a <u>külső világ tevékeny megismerése, ünnepek, hagyományok, jeles napok, a munka jellegű tevékenységek, személyi higiénés feladatok</u> ellátása közben biztosítunk tapasztalatszerzési lehetőségeket tervszerű formában. <u>A szűkebb, tágabb környezet, népi hagyományaink, jeles napjaink megismertetésével megteremtjük a jóra, szépre való rácsodálkozás lehetőségét, a</u>

	<i>hazaszeretet megalapozását.</i>
Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése	
<i>Különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló</i>	
<i>A nehezebben szocializálható, lassabban fejlődő, érzékszervi, értelmi vagy mozgássérült (SNI)</i>	Mindkét esetben törekszünk olyan szervezeti keretekben történő tevékenykedtetésre, amelyben több lehetőség van a differenciálásra (mikro csoportok). Speciális ismereteket igényel, szükség esetén szakemberek közreműködésével valósítjuk meg a sajátos, gyermek számára szükséges törődést (Logopédus, fejlesztő pedagógus, pszichológus, gyógypedagógus, konduktor... stb.). Feltételek megléte esetén prevenciók, korrekciós tevékenységek lehetőségének megteremtése.
<i>Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek (BTM)</i>	
<i>Kiemelten tehetséges gyermek, tanuló</i>	<u>Olyan tevékenységek kínálása, differenciált módszerek alkalmazása, amelyben tovább fejlődhetnek a gyermekek tehetség jeleit mutató területeken a kiemelkedő, általános vagy speciális képességei, illetve motiváltsága, kreativitása.</u>
<i>A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló Tv szerint</i>	
Hátrányos (HH) és halmozottan hátrányos (HHH) helyzetű gyermekek és családjaik segítése	A gyermekek nyilvántartásba vétele, szülők tájékoztatása jogosultságairól, segítő intézményekről, elérhetőségekről, szükség szerint családlátogatások, eset megbeszélések tartása, differenciált pedagógiai módszerek alkalmazása. A segítő intézményekkel, <u>speciális felkészültségű szakemberekkel</u> a lehető legjobb kapcsolattartás ápolása. Probléma esetén jelzési kötelezettség ellátása.

Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Feladatok	Megvalósítás
<i>Anyanyelvi nevelés</i>	
<i>A pozitív mintaadás</i>	A felnőttek példamutató beszéde valamint a nem verbális kommunikáció alkalmazása alapvető elvárás az óvodapedagógusoktól. A nem verbális kommunikáció során rendkívül fontos az eltúlzott reakció érzékeltetése, mert az óvodás korú gyermek ezt jobban érti a szemléletessége miatt.
<i>A beszédre készítető bensőséges, bizalmas légkör megteremtése</i>	A gyermekek természetes beszédkedvének fenntartására, ösztönzésére kell törekednünk, figyelemmel, érdeklődve fordulunk feléjük.
<i>A gyermekek meghallgatására, a folyamatos beszélgetés</i>	Meghallgatjuk őket és társaikat is erre ösztönözzük. Figyelnünk kell arra, hogy olyan válaszokat adjunk, mely a gyermek számára érthető, elfogadható.
<i>Tudatosan fejlesztjük a gyermek anyanyelvi, kommunikációs képességeit.</i>	Nem javítgatással, hanem példaadással, változatos anyanyelvi – kommunikációs készségeket és képességeket fejlesztő játékokkal.
<i>Értelmi fejlesztés és nevelés</i>	
<i>Változatos tevékenységek biztosítása</i>	A gyermekek kíváncsiságára, érdeklődésére, meglévő tapasztalataira, ismereteire és élményeire épülő tevékenységek
<i>További élmények</i>	A gyermeket körül vevő természeti és társadalmi környezetről további

<i>biztosítása</i>	tapasztalatok szerzésére lehetőségeket biztosítunk élményszerző megfigyelések, séták, kirándulások, kísérletek... stb. során.
A gyermek meglévő tapasztalatait rendszerezük, bővítjük.	Különböző tevékenységekben és élethelyzetekben valósítjuk meg konkrét cselekedtetés útján.
<u><i>Az értelmi képességeket ösztönző környezetet biztosítunk.</i></u>	<u><i>Különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő feltételeket biztosítunk, mit például: szabad alkotás lehetősége a rendelkezésre álló tárgyakból, eszközökből, gyűjtött természeti kincsekből. Egyéni ötletek megvalósítása az egyes tevékenységekben, így elsősorban a játékokban.</i></u>
<i>Tudatosan fejlesztjük a gyermek értelmi képességeit.</i>	Sokoldalú érzékelés, észlelés Emlékezet, felidézés, figyelem, megfigyelőképesség, képzelet <u>és kreativitás, alkotóképesség, gondolkodás.</u>

IV. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE*

Befogadás, beszoktatás

Az óvodai felvétel rendje - 2. sz. melléklet.

Nyitva tartás

Nyitva tartás a Hétszínvirág óvodában

05. 15 - 16. 30

Zrínyi és a

Petőfi óvodában

05. 30 - 16. 30

Heti és napirend*

Heti és napirend szervezésének elvei

1. A napirendben és a heti rendben a megfelelő időtartamú párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek lehetőségét tervezzük és szervezzük, beleértve a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5-35 perces) csoportos foglalkozásokat is.
2. A rugalmas és folyamatosságot biztosító napirendben lehetőséget biztosítunk az egyes tevékenységek közti harmonikus arányokra, a játék kitüntetett szerepére, a várakozási idő minimalizálására.
3. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot, kiszámíthatóságot ad a gyermeknek.
4. Figyelembe vesszük a különböző tevékenységek időigényét, a gyermek szükségleteit, érdeklődését helyi szokásokat, hagyományokat.
5. Az óvodai élet szervezésekor szem előtt tartjuk, hogy a gondozásnak fontos szerepe van a gyermek komfortérzetének biztosításában, a felnőtt- gyermek kapcsolat és kommunikáció fejlődésében, és az önállóság alakulásában, ezért erre mindig oda kell figyelni, megfelelő időt kell szánni.
6. A nevelőmunka csak a teljes óvodai életet magában foglaló tevékenységek keretében, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével szervezhető meg.

A heti és napirend kialakítás feladatai

1. A napi és heti rendet a HOP - ok keret heti és napirendjei alapján a csoportok óvodapedagógusai állítják össze.
2. A napi és heti rend tervezését szükséges esetben össze kell hangolni az egyes gyermekcsoportok között (pl. helyiséghasználat).

V. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

Közvetett és közvetlen partnereink

Szülők

Segítő intézmények, szakemberek

1. Gyermekjóléti szolgálat
2. Gyermekorvos, védőnő
3. ANTSZ
4. Pedagógiai Szakszolgálat
5. Gyámügy

Társintézmények

1. Magyar Károly Városi Bölcsőde
2. Óvodai székhely, telephelyek
3. Richter Gedeon RT óvodája
4. DOKI Általános iskolai székhely, feladat ellátási helyek
5. Erkel Ferenc Zeneiskola
6. Drog város egyesített sportintézménye

Egyéb intézmények

1. Idősek otthona

Fenntartó

1. Drog Város Önkormányzata
Ezen belül napi kapcsolattartás Dr. Tittmann Réka osztályvezetővel és a Kincstári szervezettel

Kisebbségi önkormányzatok

1. Német
2. Szlovák
3. Cigány

Közművelődési intézmények

1. József Attila Művelődési Ház
2. Arany János Városi Könyvtár

Civil szervezetek

1. Óvodai alapítványok
2. Nap-út alapítvány
3. Háttér a dorogiakért egyesület
4. Környezetvédelmi egyesület
5. Bio -kultúra egyesület

A kapcsolattartás célja

1. A gyermek szükségleteinek, fejlettségének megfelelő nevelésben, fejlesztésben részesüljön.

A kapcsolattartás elvei

1. A kapcsolattartás kölcsönösségre épül.
2. A kapcsolattartást nyitottság, együttműködő és segítőkészség jellemzi.
3. A kapcsolattartás egyenlő részvételt igényel.
4. Nyitott, partnerközpontú, családbarát - inkluzív szemlélet jellemzi.

A kapcsolattartás feladatai

Az átmenetek segítése

1. Család-óvoda
2. Bölcsőde-óvoda
3. Óvoda- iskola

A kapcsolattartás tartalma

Kapcsolattartási mátrix - 1. sz. melléklet

VI. A GYERMEK MEGISMERÉSE, FEJLŐDÉSÉNEK NYOMON KÖVETÉSE, DIFFERENCIÁLT, EGYÉNI KÉSZSÉG ÉS KÉPESSÉGFEJLESZTÉS, NEVELÉS*

A differenciált egyéni fejlesztés alapelvei

1. A gyermek és a család alapos ismeretére épül.
2. A gyermekek fejlesztését az óvodapedagógus a közösségen belül, elsősorban kisebb (mikro) csoportokban tudja ellátni az óvodai tevékenységek során.
3. Törekedni kell az egyénre szabott, hatékony hátránycsökkentésre.
4. A sajátos nevelési igényű gyermekek számára biztosítanunk kell a törvény által előírt habilitációs-rehabilitációs órákat.
5. A sajátos nevelési igényű gyermekek maradéktalan és hatékony ellátásában hosszú távú célunk, hogy a gyermekkel foglalkozó óvodapedagógusok közül legyenek olyanok, akik rendelkeznek sérülésspecifikus szakképzettséggel is.

A fejlesztés feladatai

A gyermek megismerésének feladatai

1. A gyermek anamnézisének felvétele (Az adatvédelmi szabályzat előírásait betartva).
2. Családlátogatások tapasztalatai.
3. Befogadás, beszoktatás alatti megfigyelés tapasztalatai.
4. A gyermek folyamatos megfigyelésének tapasztalatai, elsősorban a játékban.

Készség és képességfejlesztési feladatok

1. Testi képességek (erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség)
2. Testséma, testfogalom, dominancia
3. Mozgás képességek (nagymozgásoktól a finommozgásokig)
4. Egyensúlyérzék
5. Érzékelés, észlelés (Auditív, vizuális, taktilis, kinezetikus)
6. Értelmi képességek (Figyelem, megfigyelőképesség, emlékezet, felidézés, gondolkodás, kiemelten a képzelet, kreativitás).
7. Anyanyelvi, kommunikációs képességek
8. Érzelmi képességek (kiegyensúlyozottság, pozitív énkép, érzelemszabályozás)
9. Akarati képességek (Önállóság, önfegyelem – önkontroll, kivárá, kitartás, feladat és szabálytudat)
10. Erkölcsei képességek (Elfogadás, együttérzés, segítőkézség, udvariasság)
11. Szociális képességek (Együttműködés, kooperáció)

A fejlesztés területei

1. A HH, ezen belül különösen a HHH gyermekek fejlesztése, segítése
2. BTM gyermekek fejlesztése, nevelés szakvélemény alapján
3. SNI -ből eredő hátrányok kompenzálása, szakvélemény alapú fejlesztése, nevelése
4. Tehetséggondozás

A fejlesztés folyamata

1. Bemeneti (óvodába lépés) fejlettségi szint rögzítése megfigyelés alapján.
2. Az egyéni fejlesztés területeinek meghatározása a gyermek személyi anyagában.
3. Félévenkénti fejlettségi szint rögzítés, megfigyelés alapján.
4. Együttműködés a szülővel (tájékoztatás a gyermek fejlődéséről - korrekcióra szoruló illetve a tehetség jeleit mutató fejlődési területek is!- beszélgetés).
5. Differenciált, egyéni nevelés, készség és képességfejlesztés megvalósítása a nevelési, fejlesztési módszerek, tevékenységek, feladatok egyénre szabott alkalmazásával.
6. SNI gyermek esetében egyéni fejlesztési terv vezetése segítő szakember segítségével.
7. Szükséges esetben jelzés kompetens szakembereknek, szakmai segítség igénybevétele.

A gyermek fejlődésének folyamatos nyomon követése, rögzítése*

1. Az óvodai telephelyenként alkalmazott kötelező és nem kötelező feljegyzések és/vagy mérések formájában, legalább félévente.
Kötelező dokumentum: fejlődési anyag gyermekenként.

Fejlettségmérés

1. DIFER készség és képesség mérést –rövidített változat – végez a feladatellátási helyenként DIFER mérésben képzett óvodapedagógus, legalább egy alkalommal, elsősorban nagycsoportban, beiskolázási előkészületek előtt, 5-6 éves kor között. A mérés konkrét időpontját, vagy időpontjait az iskolák és az óvodák egyeztetik.

VII. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI*

Tevékenységszisztem*

„Játsszunk most együtt, amíg csak lehet ... !”

A fő tevékenységek részletes tartalmát, feladatait, módszertani alapelveit a HOP -okban szabályozzuk.

Játék

- A kisgyermek alapvető, legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége.
- Az óvodában a szabad játék túlsúlyát érvényesítjük, mely a heti és napirendekben is megmutatkozik.
- Az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült, gyermeki játék kibontakoztatását, gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulását
 - ✓ feltételeket biztosítunk az egyes játéktípusokhoz, tevékenységekhez (gyakorló, szimbolikus - feltételek teremtése az óvodapedagógus részéről: megfelelő időt, helyet, élményeket, tárgyi szerep, konstruáló és szabályjátékokhoz).
 - ✓ szükség és igény szerinti együtt játszás.
 - ✓ támogató, serkentő, ösztönző magatartás, indirekt reakciók.

Verselés, mesélés

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Rajzolás, mintázás, kézimunka

Mozgás

Rendszeres, egészségfejlesztő testmozgás

- Napi lehetőség biztosítása a mozgásra,
- A mozgástevékenység tartalma
 - ✓ A gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok, tevékenységek és feladatok (sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlati formák és játékok).
 - ✓ Törekedni kell a gyermeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.
- A mozgás formái:
 - ✓ Spontán, szabad játék kereteiben végzett
 - ✓ Irányított mozgásos tevékenységek
 - ✓ A komplex testmozgások beépítése az óvodai élet egyéb tevékenységeibe

A külső világ tevékeny megismerése – környezetismereti és matematikai tapasztalatok

Munka jellegű tevékenységek

- Az önkiszolgálás, naposi munka vagy egyéb egyéni vagy csoportos megbízások (pl növénylocsolás)
- Tapasztalatok szerzésére, munkavégzéshez szükséges attitűdök, készségek, tulajdonságok fejlesztésére, a közösségi kapcsolatok segítésére alkalmas.

Tevékenységekben megvalósuló tanulás

- Elsődleges célja: az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak rendezése, bővítése.
- Az óvodában, tevékenységekben megvalósuló, cselekvő, tapasztalatszerző tanulás valósul meg.

- Az óvodai tanulás a teljes célja a teljes személyiségfejlesztés, az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, attitűdök erősítése.
- Az egész nap folyamán, természetes (munkajellegű tevékenységek, higiénés feladatok ellátása közben...stb.) és szimulált helyzetekben, sétákon, kirándulásokon, óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.
- Az óvodai tanulás formái:
 - ✓ utánzásos, minta és modellkövetés,
 - ✓ spontán, játékos tapasztalatszerzés,
 - ✓ játékos, cselekvéses tanulás,
 - ✓ gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
 - ✓ az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés,
 - ✓ és gyakorlati problémamegoldás.
- A játékos tanulás során az óvodapedagógus mindig személyre szabott, pozitív módon értékeli.

Ünnepek, hagyományok*

Az ünnepek, hagyományok szervezésének alapelvei

1. Olyan távlatokat, hagyományokat, ünnepeket választunk, amelyek a gyermekek számára érthető lehet.
2. A kisebbek elé rövid távú célokat tűzünk.
3. Az ünneplés maga érzelmi megközelítésű, az örömteli élménybiztosítás a cél.
4. A néphagyományok vonatkozásában olyan gyermeki játék alapjául szolgáló népi szokásokhoz nyúlunk, mely a mai óvodás gyermek életének erőltetés nélküli részei lehetnek, esetleg valamilyen formában élnek az otthonokban. A mozgásos, vidám, játékos szövegű, egyszerű dallamú szokásokat alkalmazzuk, amelyek a népmesei, népköltészeti, népzenei világhoz is közel állnak.
5. A gyermek szerepeltetését nem erőltetjük, csak ösztönözzük. Azokat választjuk szereplésre, akik szívesen, örömmel állnak társaik esetleg nyilvánosság elé.
6. Az ünnepeken dominál a mozgás (pl.: tánc, kirándulás, közös játék) és az egészséges életmód alakítás tevékenységei (pl.: gyümölcsfogyasztás- vitaminnap).
7. A gyermekcsoportokban megünnepeljük a gyermekek születésnapját, rendszeresen tartunk vitaminnapokat.
8. A csoportokban a gyermekek, szülők igényei szerint egyéb hagyományok, szokások tervezhetők, amennyiben nem mond ellent a nevelési programnak.
9. A Dorog Városi Óvoda minden feladat- ellátási helyét érintő programot minden esetben az Éves munkatervbe kell foglalni, vagy az éves DVÓ SZMK tervben kell szerepeltetni, az idő és erőforrás gazdálkodás miatt.

Az ünnepek, hagyományok szervezésének feladatai

1. Az ünnepek előkészítésére nagy hangsúlyt fordítunk: a hangulatot közös készülődéssel, díszítéssel fokozzuk.
2. Legalább Karácsonykor és farsangkor óvónői meglepetés műsorral kedveskedünk a gyermekeknek.
3. A nyilvános ünnepélyek felelősei óvodai szinten az az óvodavezető, feladat - ellátási hely szinten a helyettesek, a zártkörű ünnepélyek és természeti ünnepek megtartásának felelősei kijelölt óvodapedagógusok és/vagy a munkaközösség vezető.
4. Évente határozzuk meg, hogy mely ünnepek, hagyományok nyilvánosak.
5. Minden esetben nyilvános ünnep az anyák napja és az évszáró.

Minden feladatellátási helyen jelenlévő ünnepek, hagyományok

1. *Természeti ünnepek:*
 - Állatok világnapja, Víz világnapja, Föld napja, Madarak- fák napja
2. *A gyermeki élet hagyományos ünnepei, jeles napjai*
 - Mikulás, Karácsony, Farsang, Anyák napja, Gyermeknap, Évszáró
3. *Nyílt napok*
 - Óvodánként változó tartalommal, időtartamban és időszakban
4. *Egyéb óvodai szintű hagyományok*
 - A mindenkori éves munkatervbe foglaltak alapján.

5. *Gyermekcsoportok hagyományai*
 - Születésnapok megünneplése.
 - Térítésmentes séták, kirándulások, egyéb kulturális, élmény és tapasztalatszerző programok.

A Dorog Városi Óvoda közös rendezvényei, programjai

1. Gyermekprogramok
Elsősorban a munkaközösségek profiljának megfelelő területeken, minden évben szervezünk közös programot- évente legalább egy munkaközösség szervezésében (Pl. „Nyúl futás” a mozgás munkaközösség szervezésében)
Az egyéb, elsősorban jeles napok, hagyományok területén is szervezhető közös program, ezeket a mindenkori Éves munkatervben határozzuk meg.
2. Szakmai programok
Ovi – nap – szakmai, pedagógiai nap a mindenkori Éves munkaterv alapján, évente legalább egy alkalommal, közös vagy feladatellátási helyenkénti szervezésben.
3. Felnőtt programok
A szülőket vagy/és társintézményeket is érintő programok a mindenkori éves munkaterv, DVÓ SZMK terv alapján (Pl.: Apa kupa, Tanító-óvodapedagógus fórum).

A feladat - ellátási helyenkénti egyéb jeles napok, sajátos hagyományok*

VIII. GYERMEKVÉDELEM *

„Mit tehetnék érted, hogy elűzzem a bánatod ...”

A probléma megelőző gyermekvédelem egyik első, legfontosabb **jelző** intézménye az óvoda.

Az óvodai gyermekvédelmi munka célja

A gyermekek **testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi** fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzése, a hátrányos helyzetű gyerekek felzárkóztatása, hátránycsökkentés.

A gyermekvédelmi munka feladatai

Az óvodapedagógusok feladatai

- Az első családlátogatáskor **a gyermekek megismerése, a családi környezet felmérése.**
- Probléma megelőzés: **pedagógiai eszközökkel törekszik a káros hatások megelőzésére**, illetve ellensúlyozására. Szükség esetén helyettesítő, pótló, korrigáló nevelés, differenciált egyéni bánásmód, nevelés, fejlesztés.
- **Amennyiben a gyerekek fejlődését, életét veszélyeztetettnek látja** a családban, és saját hatáskörben nem tudja kezelni a helyzetet, akkor **a gyermekvédelmi felelőshöz fordul**, aki megteszi a szükséges intézkedéseket.
- Felmerült probléma esetén **egyeztet a vezető helyettessel, majd írásban jelzi** a problémát – krízis esetén szóban, majd pótlólag írásban – a Gyermekjóléti Szolgálat felé.
- Minden csoportvezető óvodapedagógus **nyilvántartást vezet** a hátrányos, halmozottan hátrányos és a veszélyeztetett helyzetű gyerekekről.
- A hátrányos helyzet megállapítása a társadalmi státusz vizsgálatával, a veszélyeztetett helyzet megállapítása a gyermek fejlődésének vizsgálatával történik. Az első esetben azt vizsgáljuk, hogy milyen körülmények között, a másodikban pedig azt, hogy hogyan szocializálódik.
- A csoportonkénti nyilvántartásban a nevet, okot, nyilvántartásba vétel időpontját, és a pedagógiai teendőket rögzítjük.

- A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetében **adatot szolgáltat** az óvodai támogatáshoz való jogosultság igazolásához.
- **Naprakész információkkal rendelkezik a gyerek** személyiségfejlődéséről, viselkedéséről.
- **A családdal rendszeres, szoros kapcsolatot tart**, szükség estén ismételt családlátogatást tesz.
- Az óvodavezető vagy helyettes engedélyével, az adatvédelmi szabályzat előírásait betartva közreműködik pedagógiai szakvéleményt készítő (Pl.: védelemben vétel kezdeményezésekor, válás esetén bírósági felkérésre...stb.)
-

A gyermekvédelmi felelős feladatai

Tervezés, nyilvántartás

1. Nevelési évre szóló munkatervet készít
2. Az óvodapedagógusok felmérése alapján készült nyilvántartás alapján **feladat - ellátási hely szintű csoportonkénti és összesített, naprakész nyilvántartást vezet.**
3. A nyilvántartásban a nevet, okot, nyilvántartásba vétel időpontját, a pedagógiai teendőket és a megtett intézkedéseket rögzíti.
4. A vezető helyettes és az óvodatitkár segítségével feltérképezi a jogosultságot a normatív kedvezmények igénybevételéhez (100%-os, 50%-os étkezési támogatás), ezeket naprakészen nyilvántartja.

Intézkedések megtétele

1. **Javaslatot tesz** pénzbeli (rendszeres és rendkívüli gyermekvédelmi támogatás) és természetbeni juttatásokra.
2. Intézményi hatáskörben megoldható támogatások, juttatások lehetőségeit keresi (játék és ruhagyűjtés, pályázatok készítése... stb.).
3. Javaslatot tesz egészségügyi ellátás igénybe vételére.
4. A szülő kérelmére vagy beleegyezésével javaslatot tesz a gyermek átmeneti gondozására.
5. Javaslatot tesz Pedagógiai szakszolgálat, Szakértői bizottság, Gyermekvédelmi szolgálat, Gyámhatóság közreműködésének kezdeményezésére.

Kapcsolattartás

1. Kapcsolattartás a családokkal
 - Írásos és szóbeli tájékoztatást végez a jogosultságokról, segítő személyek, és intézmények elérhetőségeiről.
 - Szükség szerint családlátogatásokat végez az óvodapedagógusokkal.
 - Az állami gondozott, nevelőszülőkhöz kihelyezett gyerekek körülményeit folyamatosan figyelemmel kíséri (kapcsolattartás a GYIVI –vel).
 - A szülők figyelmének felhívása a gyerekek fejlődésének sajátosságaira.
 - Nevelési segítség, tanácsadás a szülők számára.
2. Kapcsolattartás a nevelőtestülettel
 - Segíti a nevelési tanácsadóhoz és az értelmi képességeket vizsgáló bizottsághoz való irányítást.
 - A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetében az óvoda vezetőjével – évente 2 alkalommal igazolást készít a gyermek óvodai hiányzásáról, az óvodai támogatáshoz való jogosultság érdekében.
3. Kapcsolattartás a társintézmények gyermekvédelmi felelőseivel
4. Kapcsolattartás a hatóságokkal, segítő szakemberekkel:
 - Gyermekjóléti Szolgálat
 - Védőnői hálózat
 - Gyermekorvos
 - Gyámügy, Gyámhivatal
 - Rendőrség
5. A gyermek érdekeit képviselők kapcsolattartásának módszerei:
 - esetmegbeszélés,
 - egyéni esetkonzultáció,
 - esetkonferencia,
 - szakmaközi esetmegbeszélés,
 - dokumentáció-egyeztetés.

Továbbképzés

1. A gyermekvédelmi munkával kapcsolatos továbbképzéseken, előadáson vesz részt, melyről a nevelőtestületnek beszámol.

Ellenőrzés

1. Figyelemmel kíséri, ellenőrzi a csoportokban megvalósuló gyermekvédelmi munkát, nyilvántartást.
2. A mulasztásai naplóban ellenőrzi a HHH gyermekek rendszeres óvodába járását.

Beszámoló készítése

1. A Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat kérésére beszámolót készít éves munkájáról.
2. A nevelési év végén kimutatást készít, munkájáról beszámol a nevelőtestületnek.

Szaktevényt készítése

1. *Az óvodavezető vagy helyettes engedélyével, az adatvédelmi szabályzat előírásait betartva közreműködik pedagógiai szaktevényt elkészítésében (Pl.: védelemben vétel kezdeményezésekor, válás esetén bírósági felkérésre...stb.)*

IX. ALAPFELADATON TÚLI SZOLGÁLTATÁSOK

Az alapeladaton túli szolgáltatásokra vonatkozó alapelvek

1. A költségtérítéssel alapeladaton túli szolgáltatásokat szülői igényre szervezzük.
2. A szabad játék és az óvodai életritmus tiszteletben tartása.
3. Az alapeladaton túli szolgáltatások megszervezése helyiség, személyi, anyagi – óvodai és/vagy szülői és tárgyi erőforrások függvénye. (Pl: nem lehet összevonni csoportot a napirend megsértésével, helyiség felszabadítás érdekében, kizárólag a napirend megsértése nélkül, dolgozók munkarendjét figyelembe véve).
4. Olyan szolgáltatásokat preferálunk, amelyek összhangban vannak az OVI VÁR PKP -ban foglaltakkal, céljaival, nevelési elveivel, feladataival, gyermeki alaptevékenységekkel, műveltségtartalmakkal, és a HOP- ok profiljaival.
5. *Az alapeladaton túli szolgáltatások során – kivéve a külső szakember által bérelt helyiségben tartott, szülői igényre szervezett, a szülők által óvodai ellátást nem igénylő időszakban zajló tanfolyamok, vagy rendezvények esetén- az óvodapedagógus feltétlen jelenléte vagy közreműködése szükséges.*
6. *Külső szakember által tartott 5. pontban rögzített rendezvény, tanfolyam idején, a gyermekek felügyelete a tanfolyamvezető dolga, ő felel a biztonságukért, az óvodával kötött megállapodás alapján. Erről a szülőt az óvodának tájékoztatnia kell, a tanfolyam szervezés során. A program végeztével a a szakember vagy az óvodapedagógushoz kell kísérnie a gyermekeket, vagy a szülőnek közvetlenül kell átadnia.*

Az alapeladaton túli szolgáltatások területei

Kirándulások

Kulturális, szórakoztató programok

Foglalkozások, tanfolyamok

A feladat - ellátási helyenkénti alapeladaton túli szolgáltatások*

X. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE *

Iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettség

Programunk készítésekor nem hagyhattuk figyelmen kívül, hogy a gyerekek 6-7 évesen iskolába készülnek és az óvoda nem egy elszigetelt gyerekintézmény. Azt gondoljuk, hogy a testileg-lelkileg egészséges, harmonikusan fejlődő gyermek, aki az óvodában kijátszotta, kimosogta magát, sokféle, változatos tevékenységen keresztül tapasztalatokat szerzett önmagáról, az őt körülvevő környezetről, és

személyiségének minden területe - egyéni tulajdonságok, adottságok és képességek tükrében – megfelelő ütemben fejlődik, képes a zökkenőmentes iskolakezdésre, belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik.

Az iskolaérettséghez a testi, lelki és szociális érettség egyaránt szükséges. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

A gyermekek fejlődésének folyamatos nyomon követése során szerzett tapasztalatok, a rendszeres fejlettségi szint megállapítás adatai alapján állítjuk ki az óvodai szakvéleményeket. Amennyiben nem tartjuk alkalmasnak a gyermeket az iskolakezdésre abban a nevelési évben, amelyikben augusztus 31-ig betölti a 6. életévét, az óvodavezető saját hatáskörben dönthet a gyermek további egy év óvodai nevelésben való részvételéről.

Ha nem tudunk biztos döntést hozni, vagy a véleményünk nem egyezik a szülőével, javasoljuk a szülőnek a Szakértői vizsgálatot.

Nagyon fontos, hogy éretlen gyermek ne kezdje meg az iskolát.

Álláspontunk szerint azonban az iskolakezdéshez szükséges fejlettséget elérő gyermek helye az iskolában van.

A helyes döntés meghozatalában nagy hangsúlyt fektetünk a szülőkkal és szükség esetén a segítő szakemberekkel (logopédus, fejlesztőpedagógus, gyermekorvos, védőnő) való rendszeres konzultálásra.

Az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget elérő gyermek általános jellemzői:

1. *Érdeklődő, kíváncsi, nyitott.*
2. *Önkiszolgálásban önálló (öltözik, vetkőzik, tisztálkodik)*
3. *Testileg fejlett, teherbíró.*
4. *Mozgása összerendezettebb, harmonikusabb.*
5. *Erőteljesen fejlődik a mozgáskoordinációja és a finommozgása, dominancia kialakul (jobb vagy bal kezes).*
6. *Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését képes irányítani*
7. *Érzékelés, észlelése tovább differenciálódik. (Testséma, téri tájékozódás, vizuális, akusztikus differenciálódás).*
8. *Anyanyelvét érthetően beszéli, kommunikál.*
 - Gondolatait mások számára is érthető módon egymást követő mondatokban, életkorának megfelelő tempóban, hangsúllyal, tudja kifejezni.
 - A közléseket megérti.
 - Használja a szófajokat, mondatszerkezeteket.
 - Képes önálló véleménynyilvánításra.
 - Mások beszédét is igyekszik végig hallgatni.
9. *Szociálisan érett az iskolai élet a tanító irányításának és a társai elfogadására.*
 - Képes együttműködni.
 - Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni.
 - Elemi ismeretei rögződnek (név, lakcím... stb.).
 - Ismeri a viselkedés alapvető szabályait.(higiéniai szabályok- zsebkendő és szalvéta használat, szemégyűjtő használat; kommunikációs szabályok: megfelelő köszönés, kérés).
 - Feladattudata kialakulóban van, ez segíti a megértésben, feladattartásban, eredményes levégzésében.
 - Kitartása, munkatempója, önfegyelme folyamatosan fejlődik.
10. *Akarati tulajdonságai alkalmassá teszik az iskolai élet megkezdésére*
 - Feladattudata kialakulóban van.
 - A feladatok elvégzésében egyre eredményesebb, szükség szerint kreatív.
 - Kitartása, önállósága, munkatempója, önfegyelme erőteljesen fejlődik.
11. *Értelmileg folyamatosan fejlődik.*
 - Egyszerű összefüggéseket megért.
 - A cselekvő, képszerű gondolkodás mellett megjelenik az elemi fogalmi gondolkodás.
 - Az önkéntelen bevésés és felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés, felidézés is.
 - Megjelenik a szándékos figyelem, terjedelme, tartalma növekszik, megosztása könnyebb számára.
 - Megfigyelőképessége pontosabb, részletesebb.

- Közvetlen, természeti és társadalmi környezetéről az alapvető tapasztalatokkal rendelkezik.

12. A sajátos nevelési igényű gyermek esetében

- Folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el az iskolakezdéshez szükséges fejlettségi szint.

13. A kiemelt figyelmet igénylő gyermek nevelése esetén

- Az iskolaérettségi kritériumai tükröznie kell a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekkel szemben.

Kimeneti fejlődési jellemzők*

A gyermekek óvodáskor végére várt kimeneti fejlődési jellemzőit konkrétan és részletesen a HOP- ok tartalmazzák, mely a telephelyeken alkalmazott fejlettségi szint rögzítésével (megfigyelés alapú) összhangban van.

A meghatározott kimeneti fejlődési jellemzőkben az elvárt készség és képesség fejlettséget rögzítettük.

Az iskolába lépés rendje 3.sz.melléklet.

XI. AZ ÓVODA SZAKMAI DOKUMENTUMAI*

Kötelező dokumentumok

A jogszabályban meghatározott formában és tartalommal

Éves munkaterv

Óvodai felvételi előjegyzési napló

Óvodai csoportnapló

Felvételi és mulasztási napló, tervezési dokumentumok

A gyermekek fejlődési anyaga

Nem kötelező dokumentumok*

A feladatellátási helyek egyéb szakmai dokumentumai

A módosítást végezte: a vezető helyettesek és az óvodapedagógusok észrevételeinek, javaslatainak figyelembevételével:

.....
Szrnka Anna
Mb. óvodavezető

Dorog, 2013. május 6.

MELLÉKLETEK

Kapcsolattartási mátrix

Az óvodai felvétel rendje

Az iskolába lépés rendje

Zöld leveleske helyi óvodai nevelési program

Ép testben, ép lélek helyi óvodai nevelési program

Ép -kéz-láb helyi óvodai nevelési program

1. sz. melléklet

2. sz. melléklet

3. sz. melléklet

4. sz. melléklet

5. sz. melléklet

6. sz. melléklet

Kapcsolattartási mátrix
Szakmai kapcsolattartás

1.sz.melléklet

Partner	Forma	Tartalom	Résztevők	Idő
ÓVODAI ÉLET ELŐTTI KAPCSOLAT-TARTÁS				
Család, bölcsőde	Nyílt napok Nyilvános rendezvények Ismerkedő napok	Óvodával való ismerkedés beiratkozás előtt	Szülők, gyerekek, óvónők, dajkák	Tavaszi Nevelési év folyamán Tavaszi
	Bölcsőde látogatás	leendő kiscs.óvodapedagógusok- óvodások ismerkedése	leendő kiscs.óvodapedagógusok- óvodások	Tavaszi
	Jelentkezés	Kölcsönös információcsere, adatok felvétele	Óvodavezető, szülő, óvodapedagógus	Májusi
	Bölcsődei szülői értekezlet	Tájékoztató	Óvodavezető óvodavezető helyettesek	Áprilisi
	Szülői értekezlet az új gyermek szüleinek	Szülői értekezlet Tájékoztató, tájékoztatás a felvett gyerekek szülei számára	Óvodavezető Helyettesek, Szülők, óvodapedagógusok	Júniusi
	Játsonap	Az újonnan felvett gyermekek számára	Óvodapedagógusok, szülők, gyerekek	Júniusi
	Családlátogatás	Az újonnan felvett gyerekek megismerése	Óvónők, szülők, gyerekek	Felvétel előtt
ÓVODAI ÉLET ALATTI KAPCSOLAT-TARTÁS				
Család				
	Befogadás, beszoktatás	A gyermek igényének megfelelően szülővel, fokozatosan illetve önállóan történik	Család, gyerekek, óvodapedagógusok, dajkák	folyamatos
	Családlátogatások	Családhoz igazított segítség nyújtás az inklúzió szellemében	Óvodapedagógusok	Szükség szerint
	Szülői értekezlet (összevont és csoportonkénti)	Intézményi szintű tájékoztatás, csoportonkénti tájékoztatás, információ csere a szülőkkel, választott témák megbeszélése	Szülők, vezetők, óvodapedagógusok, külső szakemberek	Évente legalább 2 alkalommal (évnitő, félévi)
	Fogadóóra	A gyermek fejlettségi állapotáról	Szülő, óvodapedagógusok	Január, májusi, igény szerint

		tájékoztatás Problémát felvető és megoldó beszélgetések		
	Közös programok	Pl.: Közös kirándulások Nyilvános ünnepek, akciók, a munkaterv szerint	Gyermekek, szülők, óvodapedagógusok, dajkák	Aktualitás szerint
	Elégedettség mérés	Tájékozódás a szülői elégedettségről	Szülők, óvodapedagógusok	Évente
	Feladatellátás - helyi és Dorog Városi Óvodai szintű szülői szervezet működése	Éves tervük szerint	Szülői Szervezet tagjai, szülők, vezetők, óvodapedagógusok, védőnő	Éves tervük ütemezése szerint
Segítő intézmények				
Gyermekorvos, fogorvos, védőnő	Látogatás, vizsgálat	Törvényben meghatározottak szerint Jelzés az óvoda részéről probléma esetén	Gyermekorvos, fogorvos, védőnő	Előírás és szükség szerint
Gyermekjóléti szolgálat	Konzultációk, tájékoztatók, esetmegbeszél- lések	Jelzés, megelőzés, ügyintézés, kapcsolattartás, beszámoló	Család, óvónők, gyermekvédelmi felelős, szakemberek	Folyamatos, aktualitás szerint
Pedagógia Szakszolgálat	Konzultáció Egyéni foglalkozás Gyermekek vizsgálatra irányítása	Megfigyelés, jelzés Szűrés, fejlesztés, beszédjavítás, SNI gyermekek fejlesztése Óvónői pedagógiai szakvélemény átadása	Gyerek, szülő, óvónő Pszichológus, logopédus, fejlesztő pedagógus	Szükség szerint folyamatosan, beiskolázás előtt
Gyámügy	Esetmegbeszélés- sek	Jelzés, segítség kérés probléma esetén Kihelyezett gyermekek fejlődéséről családban való neveléséről rendszeres konzultáció		Folyamatos illetve aktualitás szerint
Társintézmények				
Óvodai feladat- ellátási helyek közötti kapcsolattartás	Közös gyermek és/vagy felnőtt programok	Fórum, játékos verseny, jeles nap... sttb.	Elsősorban munkaközösség tagok, szülők, társintézmények	Éves munkatervben meghatározottak szerint

			pedagógusai	
	Belső képzés	Szakmai, módszertani	Óvodapedagógusok, dajkák	Éves munkatervben meghatározottak szerint
	Ovi nap	Szakmai nap	Óvodavezető, óvodavezető helyettesek	Éves munkatervben meghatározottak szerint
	Hospitalások, konzultációk	Tapasztalatcsere	Óvodapedagógusok	Telephelyenként évente egyszer
	Óvodai felvétel	Egyeztetések	Óvodavezető, óvodavezető helyettesek	Május
	Beiskolázás	Egyeztetések	Óvodavezető, óvodavezető helyettesek	Január-április
	Nyílt napok, ünnepek, rendezvények,	Részvétel, látogatás, segítségnyújtás	Óvodapedagógusok	Az éves munkatervben meghatározottak szerint
	Vezetői értekezletek	Döntés előkészítések, éves, féléves szervezési, tervezési feladatok, értékelések	Vezetői team	Évnyitó, félévi, évzáró
	Vezetői ülések	Egyeztetések, havi tervezési, szervezési feladatok	Vezetői team	Havonta
	Nevelőtestületi értekezletek	Éves munkaterv, beszámolók, értékelések elfogadása	Óvodapedagógusok	Évnyitó, évzáró
Richter G óvoda	Programok, rendezvények	Kölcsönös részvétel, látogatás	Óvodapedagógusok	Az éves munkatervben meghatározottak szerint
	Közös rendezvények	Együttműködés, szervezés	Vezető, helyettesek, óvodapedagógusok, dajkák, szülők	Az éves munkatervben meghatározottak szerint
	Óvodai felvétel	Egyeztetések	Vezetők, helyettesek	Az éves munkatervben meghatározottak szerint
	Beiskolázás	Egyeztetések	Vezetők, helyettesek	Az éves munkatervben meghatározottak szerint
Iskolai feladat ellátási helyek	Fórumok, rendezvények	Tájékoztató, tájékoztató találkozások	Tanítónők, szülők, óvónők	Évente
	Iskolák, óvodák által szervezett közös programok Óvodai, iskolai nyílt napok	Rendezvények	Iskolások, Óvodások, Pedagógusok	Folyamatos,

	Óralátogatások	Órák, játékos foglalkozások, rendezvények	Óvónők, tanítók, gyerekek	munkaterv szerint,
	Óvodalátogatások	Óvodai délelőtti rendezvények	Óvónők, tanítók	Két évente
	Elégedettség mérés	Tájékozódás a tanítók elégedettségéről		
	Szülői értekezlet	Iskola bemutatása	Igazgató, Iskolai intézményegység vezető, helyettesek	Január
	Részvétel egymás rendezvényein, közreműködés	Gyerekműsorok, felnőtt segítség	Pedagógusok, gyerekek, szülők	Aktualitás szerint
Zeneiskola	Részvétel egymás rendezvényein, közreműködés	Koncertek, műsorok	Pedagógusok, gyerekek, szülők	Aktualitás szerint
Egyesített Sportintézmény	Edzések	Úszás edzések a nagycs.	Óvodapedagógusok, úszóedzők	Folyamatos
	Programok	Sportint igénybevétele óvodai rendezvényekre, vagy közös programok	Óvodavezető	Aktualitás és megegyezés szerint
	Óvodai foglalkozás	Sportcsarnokban hely biztosítás a Petőfi óvodának testnevelés fogl.	Óvodavezető	Megegyezés szerint

Közművelődési Intézmények				
Művelődési Ház	Rendezvények	Foglalkozások, filmvetítések, színdarabok, zenés műsorok, tárlatok	Gyerekek, felnőttek	Alkalomszerűen
Könyvtár	Intézmények által szervezett rendezvények	Intézményi programok, ünnepélyek		
Civil szervezetek	Rendezvények, közös programok Pályázatok megvalósítása	Részvétel, segítségnyújtás	Gyerekek, felnőttek	Alkalomszerűen

Törvényességi eljárás

Az óvodába lépés feltétele

- A gyermek betöltötte a harmadik életévét

A gyermek szükséges fejlettsége óvodába lépéskor

- A gyermek szobatiszta

Beiratkozáshoz szükséges kötelező óvodai dokumentum

- Óvodai felvételi és előjegyzési napló

A beiratkozáshoz szükséges dokumentumok

- A gyermek anyakönyvi kivonata és TAJ kártyája
- A gyermek lakcímét igazoló hatósági igazolványa
- Nevelési tanácsadó véleménye, ha a szülő és/vagy az óvodapedagógus a gyermeket 6. életéve betöltése után is óvodában kívánja tartani
- Orvosi igazolás arról, hogy a gyermek a kötelező védőoltásokat megkapta
- A felvételt követően, óvodakezdes napján orvosi igazolás arról, hogy a gyermek közösségbe mehet
- Személyes találkozás a szülővel és gyermekével beiratkozáskor
- SNI gyermek esetében a Szakértői Bizottság véleménye
- Tartósan beteg gyermek esetében az orvosi szakvélemény

Óvodai felvétel folyamata

Az óvodai beiratkozás időpontjának közzététele

- A beiratkozás időpontját Dorog Város Jegyzője határozza meg és teszi közzé a nyilvánosság számára helyben szokásos módon.
- A jegyző által megállapított időpontot az DVÓ minden telephelyén, plakáton is kihelyezzük az épületek bejáratánál.
- Közzé tesszük az DVÓ vagy a telephelyek honlapján.
- A beiratkozás telephelyenként történik.

Az óvodai felvétel elbírálásának szempontjai

- Férőhely
- Jár-e jelenleg testvére az óvodába, ezen belül valamelyik telephelyre
- Körzet
- Szülő munkahelye
- Hátrányos helyzet
- Óvodaköteles
- Szülői igény, kérés

Döntés a felvételtől

- Az OVI vezető a helyileg szükséges egyeztetések - így elsősorban az ovi vezetői team- után hozza meg döntését.

Fellebbezési eljárások

- A felvételtől számított 15 napon belül fellebbezést nyújthat be a szülő az OVI vezetőnek benyújtott, de a Jegyzőnek címzett kérelem formájában.

Befogadás, beszoktatás

- A leendő óvodások számára előkészítő szülői értekezletet tartunk.
- A leendő óvodások és szülei számára ismerkedő játszónapot szervezünk.
- Az óvodai felvételt nyert gyermek családját az óvodába lépés előtt, a szülő hozzájárulásával, előre egyeztetett időpontban meglátogatják a leendő óvodapedagógusok.
- Az átmenet megkönnyítése érdekében a szülős beszoktatást, befogadást támogatjuk.

Az óvodai elhelyezés megszüntetése

- Elköltözés esetén
- Áthelyezés (szakértői bizottság véleménye alapján)
- Iskolába lépéskor
- 10 napon túli igazolatlan hiányzás esetén, amennyiben a gyermek nem óvodaköteles vagy hátrányos helyzetű

Az iskolába lépés rendje

3.sz.melléklet

Törvényességi eljárás

Az iskolai beíratás időpontját az óvoda fali újságjain is közzé tesszük.

Tankötelezettség

A gyermek, **ha az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget elérte**, abban a naptári évben, amelyben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betölti, legkésőbb az azt követő évben tankötelessé válik és megkezdi a tankötelezettség teljesítését.

A gyermek fejlődésének folyamatos nyomon követése

Az óvoda az óvodás gyermekek fejlődését folyamatosan nyomon követi, indokolt esetben kezdeményezi a szülőnél a Pedagógiai Szakszolgálat igénybevételét. Az óvoda a gyermek értelmi, beszéd-, hallás-, látás-, mozgásfejlődésének eredményét – szükség szerint, de legalább félévenként – rögzíti. Rögzíteni kell a gyermek fejlődését szolgáló:

- intézkedéseket,
- megállapításokat,
- javaslatokat,

A szülő kérésére az óvoda, tájékoztatót készít a gyermek fejlődéséről, és javaslatot tesz a további fejlődéséhez szükséges intézkedésekre (a továbbiakban: fejlesztési javaslat).

A fejlesztési javaslat elkészítését a szülő az iskolába lépést megelőző három, illetve az iskola megkezdését követő hat hónapon belül kérheti. A fejlesztési javaslatot az óvoda átadja a szülő részére.

A gyermekek fejlettségének, iskolára való alkalmasságának megállapításához szükség van fejlődésük diagnosztizálására is. Ehhez a gyermekek óvodába belépésekor észlelt fejlettségét és az iskolába indulásának szintjét kell összevetni, azaz mit adott hozzá az óvoda a maga követelményrendszerével.

Félévkor az óvoda fogadóórán egyeztetni álláspontját, tájékoztatja a tanköteles korban lévő gyermek szülőjét álláspontjáról az iskolaérettséget illetően.

Iskolaérettségi vizsgálat

Ha a szülő és/vagy az óvoda nem biztos vagy nem éretnek egyet a gyermek iskolaérettségében, írásban és indoklással kezdeményezheti iskolaérettségi vizsgálat elvégzését.

Óvodai szakvélemény

Az óvoda a gyermek folyamatos fejlődésének nyomon követése során készült feljegyzések, valamint a rögzített fejlettségi szintek (diagnosztikus mérés) alapján kiállítja az Óvodai szakvéleményt, amelyet legkésőbb az iskola beiratkozás időpontját megelőző 7 nappal átad a szülőnek.

Az iskolába lépés feltételei

Az általános iskola, köteles felvenni azt a tanköteles gyermeket, akinek lakóhelye, tartózkodási helye a körzetében található.

Az iskolai beíratáshoz szükséges dokumentumok

- a gyermek anyakönyvi kivonata,
- óvodai szakvélemény,
- a gyermek lakcímkártyája,
- sajátos nevelési igényű gyermek esetében a Szakértői Bizottság véleménye,
- Nevelési Tanácsadó, szakértő véleménye, ha a szülő a gyermeket 6. életéve betöltése előtt kívánja beíratni, illetve, ha a gyermek nem vett részt óvodai nevelésben, valamint ha a szülő és/vagy az óvoda kezdeményezésére iskolaérettségi vizsgálaton vett részt.

Fentiekről az iskolák kérése szerinti időben és konkrét tartalommal, plakáton tájékoztatjuk a szülőket az óvodában.